Peygamber Efendimiz (s.a.v) buyuruyor ki:

"Kim mü'mine zarar verirse Allah da onu zarara uğratır. Kim de mü'mine meşakkat verirse, Allah da ona meşakkat verir."

Tirmizî, Birr, 27.

"Ey kavmim! Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın. İnsanların eşyalarını (mallarını ve haklarını) eksiltmeyin. Yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın."

Hud suresi, 85. ayet.

2.7. Hile Yapmak

Hile ve dolandırıcılık, insanın yalan söylemesi, başkalarını aldatması, dürüst davranmamasıdır. Bireye ve topluma zarar veren, sosyal ilişkileri olumsuz etkileyen, insanlar arasındaki güveni zedeleyen ve huzuru bozan kötü davranışlardan biridir.

Hile yoluyla kazanç elde etmek, helal olmadığı gibi aynı zamanda kul hakkına girmektir. Kur'an-ı Kerim'de, aldatmanın, hilenin her türlüsünü yasaklanmıştır. Hilenin en çok yapıldığı alanlardan birisi de ticarettir. Ayette ticaret esnasında hile yapanlar kınanmış ve yaptıklarından hesaba çekilecekleri haber verilmiştir: **"Ölçüde ve tartıda hile yapanların vay hâline! Onlar insanlardan (bir şey) ölçüp aldıkları zaman, tam ölçerler. Fakat kendileri onlara bir şey ölçüp yahut tartıp verdikleri zaman eksik ölçüp tartarlar. Onlar, büyük bir gün; insanların, âlemlerin Rabbinin huzurunda duracakları gün için diriltileceklerini sanmıyorlar mı?"[94]**

Hile ile yapılan alışverişte elde edilen kazancın bereketi olmaz. Peygamber Efendimiz (s.a.v) ölçü ve tartıyı eksik yapanların kazandıkları malın bereketi olmayacağını; *"Alışveriş yapanlar birbirlerinden ayrılıncaya kadar muhayyerdirler. Eğer doğru söyler ve (her şeyi) beyan ederlerse bu alışverişleri her ikisi hakkında da mübarek kılınır. Gerçeği gizlerler ve yalan söylerlerse, alışverişlerinin bereketi kalmaz."[95]* hadis-i şerifi ile dile getirmiştir.

Peygamber Efendimiz (s.a.v): *"Allah bir kimseyi başkaları üzerine yönetici yapmış, o da idaresi altındakilere hile yapmış olarak ölmüş ise, Allah ona cennetini kesinlikle haram eder."[96]* buyurarak idarecilerin hile, aldatma gibi olumsuz davranışlardan kaçınması gerektiğini aksi takdirde bu insanlara ahirette cennetin haram kılınacağını bildirmiştir.

Alışverişte hileden uzak durmalıyız.

---

94. *Mutaffifin suresi, 1–7. ayetler.*
95. *Buhârî, Büyû; 19, 22; Müslim, Büyû, 47; Ebû Dâvud, Büyû, 53; Tirmizî, Büyû,26.*
96. *Buhârî, Ahkâm, 8; Müslim, İman, 227.*

Peygamber Efendimiz (s.a.v); "Mü'min saftır, kerimdir. Fâcir, hilekârdır, leimdir (alçaktır)."[97] buyurarak mü'min için iyi niyet ve dürüstlüğün temel esas olduğunu vurgulamıştır. Mü'min kimse asla bir başkasına hile, desise düşünmez, saf ve iyi duygular içerisinde hareket eder. Hadis-i şerifte ifade edilen "saf" kelimesi, hakkını aramayan, hemen herkes tarafından aldatılan anlamında kullanılmamıştır. Çünkü Allah Resulü (s.a.v) bir başka hasisinde de *"Mü'min, bir (yılanın) deliğinden iki defa sokulmaz."*[98] buyurarak mü'minin aynı zamanda dikkatli ve uyanık olmasını tavsiye etmektedir.

Peygamber Efendimiz (s.a.v) buyuruyor ki:

"Bizi aldatan bizden değildir."

Müslim, İman, 164; Tirmizî, Büyû, 74.

97. *Ebu Davud, Edeb, 6; Tirmizî, Birr, 41.*
98. *Buhârî, Edeb, 83; Müslim, Zühd, 63; Ebu Davud, Edeb, 34.*
99. *bk. Enam suresi, 141. ayet.*
100. *bk. Şuarâ suresi, 149-152. ayetler.*
101. *Â'râf suresi, 31. ayet.*

